

Hygiejne

Håndhygiejneⁱ

Instruksen beskriver de krav, der skal være opfyldt ved god håndhygiejne

Målgruppe

Alle medarbejdere i Helhedsplejen.

Formål

At sikre at den enkelte medarbejder kender og anvender procedurer for god håndhygiejne.

Håndhygiejne

Håndhygiejne er den mest effektive metode til at forebygge smittespredning mellem personale og borger og dermed mellem borgere, der modtager pleje fra det samme personale.

Det er ledelsens ansvar at sikre, at forudsætninger for god håndhygiejne er til stede.

Den enkelte medarbejder er ansvarlig for at overholde retningslinjerne for håndhygiejne og gøre opmærksom på det, hvis forudsætningerne mangler.

Håndhygiejne udføres af alt personale, som har patient-/borgerkontakt, eller som udfører rene eller urene opgaver.

Personlige forudsætninger for god håndhygiejne

- Ærmer må ikke gå længere end til albuen.
- Du må ikke bære ringe, armbånd eller armbåndsurs fra albuen og nedefter.
- Dine negle skal være korte.
- Du må ikke bære neglelak eller kunstige negle.
- Du må ikke have tegn på infektion, eksem eller væskende sår på underarme håndled og hænder. I de tilfælde skal du kontakte din leder.
- Hvis du har smårifter på hænderne, skal du drøfte med din leder, om du kan deltage i plejeopgaverne.
- Plaster på hænder, håndled og underarme skal være vandtæt og skiftes ved behov.

Hvornår skal der udføres håndhygiejne?

Hånddesinfektion

Anvendes, når huden er synligt ren og tør:

- før rene procedurer (se definition i slutningen af instruksen)
- efter urene procedurer, hvor hænder, håndled og evt. underarme ikke er blevet synligt forurenede eller våde (se definition i slutningen af instruksen)
- før og efter brug af handsker, når hænder, håndled og evt. underarme er synligt rene og tørre
- efter håndvask.

ALTID, efter du har forladt borger og værnemidler er taget af.

OBS. Hvis du opbevarer din flaske med hånddesinfektion i lommen, må du ikke have andre ting i den lomme.

Håndvask med hånddesinfektion

- når hænder, håndled og evt. underarme er synligt forurenede og/eller våde
- efter kontakt med borgere med infektiøs diarré eller mistanke om dette
- efter toiletbesøg.
- før håndtering af fødevarer.

Husk hånddesinfektion efter håndvask. Huden skal være helt tør inden hånddesinfektion foretages.

Hvordan?

Hånddesinfektion (alkohol 70-85% tilsat hudplejemiddel):

- Hånddesinfektion anvendes på synligt rene og tørre hænder.
- Gnid håndfladerne, håndryggene og håndleddene, mellem fingrene, fingerspidserne, tommelfingrene med desinfektionsmiddel, indtil de er helt tørre ca. 30 sekunder.

Håndvask med hånddesinfektion

- Hænder, håndled og evt. underarme skylles under rindende tempereret vand i 10 sekunder, inden håndsæben påføres.
- Sæben skal fordeles på hver finger, mellem fingre, på håndrygge, på håndflader og omkring håndled og evt. underarme, der derefter mekanisk bearbejdes i minimum 15-20 sekunder.
- Sæbe skylles omhyggeligt af under rindende tempereret vand i 15 sekunder.
- Hænderne tørres i 15 sekunder – anvend papirhåndklæde eller køkkenrulle.
- Desinficeres med hånddesinfektion.

Kvalitetsopfølgning

- Fokus på medarbejdernes håndhygiejne, når ledere deltager i møder i borgeres hjem.
- Løbende lederfokus på negle og håndsmykker.
- Fast punkt ved observation af udført pleje i forbindelse med uanmeldte kommunale tilsyn.

Begrebsforklaring

Rene procedurer

En arbejdsopgave, hvor man vil undgå at **tilføre** en forurening med mulige sygdomsfremkaldende mikroorganismer til udstyr, personer eller fødevarer.

Urene procedurer

En arbejdsopgave, hvor der er risiko for, at man selv kan blive forurenet, eller man kan forurene andre eller omgivelserne med organisk materiale, der kan indeholde mikroorganismer. Urene procedurer kræver, at man under proceduren anvender personlige værnemidler og efterfølgende foretager håndhygiejne. Personlig pleje er et typisk eksempel på en uren opgave.

Referencer og nyttige links

- VEJ nr 9001 af 20/11/2000 Vejledning om udfærdigelse af instrukser
- Nationale infektionshygiejniske retningslinjer” OM GENERELLE FORHOLDSREGLER I SUNDHEDSSEKTOREN” Statens Seruminstitut 2017
<https://hygiejne.ssi.dk/NIRgenerelle>
- Nationale infektionshygiejniske retningslinjer ”OM HÅNDHYGIEJNE” Statens Seruminstitut 2021 <https://hygiejne.ssi.dk/NIRhaandhygiejne>
- Gribskov Kommune: ”Sygeplejeinstrukser og delegation”
<https://css.gribskov.dk/media/4641/sygeplejeinstrukser-juli-2019-med-indeks.pdf>

i

Instruksen er udarbejdet af: Gitte Widmer Sygeplejefaglig leder	Ansvarlig for instruksen: Gitte Widmer Sygeplejefaglig leder	Godkendt af: Camilla Köcher Strøyberg, distriktsleder Camilla Woller-Nielsen, distriktsleder Katarzyna Darling, distriktsleder, Camilla Frederiksen, palliationssygeplejerske. LU
Revisionsdato: 24.6.2021	Næste revision: 14.6.2022	

Må ikke printes eller kopieres